

31989L0108

L 40/34

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

11.2.1989.

DIREKTIVA VIJEĆA**od 21. prosinca 1988.****o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na brzo smrznutu hranu namijenjenu prehrani ljudi**

(89/108/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100a,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

u suradnji s Europskim parlamentom ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

budući da proizvodnja i trgovina brzo smrznutom hranom namijenjenom prehrani ljudi (dalje u tekstu „brzo smrznuta hrana“) dobivaju sve veću važnost u Zajednici;

budući da razlike između nacionalnih zakonodavstava u odnosu na brzo smrznutu hranu ometaju njihovo slobodno kretanje; budući da one mogu stvoriti nejednake uvjete tržišnog natjecanja te stoga izravno utjecati na uspostavljanje i funkcioniranje zajedničkog tržišta;

budući da je stoga potrebno uskladiti ta prava;

budući da se s tim ciljem pravilima Zajednice mora dati najveći mogući opseg, obuhvaćajući svu brzo smrznutu hranu namijenjenu prehrani ljudi, te uključujući ne samo proizvode koji su bez daljnje prerade namijenjeni za opskrbu krajnjeg potrošača te restorana, bolnica, kantina i ostalih sličnih objekata javne prehrane, već i proizvode koji moraju biti dalje prerađeni ili pripremljeni;

budući, međutim, da se ova pravila ne moraju primjenjivati na proizvode koji nisu ponuđeni na prodaju kao brzo smrznuta hrana;

budući da je u svakom slučaju primjereno utvrditi opća načela kojima mora udovoljavati sva brzo smrznuta hrana;

budući da u kasnijoj fazi posebne odredbe koje nadilaze opća načela mogu, ako je potrebno, biti usvojene za određene kategorije brzo smrznute hrane, u skladu s postupkom primjenljivim na svaku od tih kategorija;

budući da je svrha brzog zamrzavanja očuvati intrinzična svojstva hrane postupkom brzog zamrzavanja; budući da je potrebno postići temperaturu od -18°C ili nižu u svim točkama proizvoda;budući da se na -18°C obustavljaju sve mikrobiološke aktivnosti koje bi mogle pogoršati kakvoću hrane; budući da je stoga potrebno održavati barem tu temperaturu, podložno određenom tehnički neizbježnom odstupanju, tijekom uskladištenja i distribucije brzo smrznute hrane prije njihove prodaje krajnjem potrošaču;

budući da su zbog tehničkih razloga određena povećanja temperature neizbježna te da ih se stoga može tolerirati pod uvjetom da ne štete kakvoći proizvoda, što se može osigurati zadovoljavanjem dobre prakse uskladištenja i distribucije, uzimajući posebno u obzir odgovarajući stupanj rotacije zalih;

budući da izvedba neke tehničke opreme koja se trenutačno upotrebljava za lokalnu distribuciju brzo smrznute hrane nije u mogućnosti u svim slučajevima osigurati potpuno poštovanje temperaturnih ograničenja uvedenih ovom Direktivom, te da je stoga potrebno predvidjeti prijelazni sustav koji omogućava uporabu postojećeg materijala tijekom njegovog uobičajenog vijeka trajanja;

budući da ova Direktiva treba samo navesti ciljeve koji se trebaju ostvariti i u pogledu opreme upotrijebljene za postupak brzog zamrzavanja i u pogledu temperatura koje se trebaju poštovati u postrojenjima i opremi za uskladištenje, rukovanje, prijevoz i distribuciju;

budući da su države članice dužne službenim provjerama osigurati da je upotrijebljena oprema u mogućnosti zadovoljiti te ciljeve;

budući da je zbog tih provjera nepotreban bilo koji sustav službenog potvrđivanja za potrebe trgovine;

budući da je poželjno predvidjeti mogućnost upotrebe kriogenih tekućina u izravnom kontaktu s brzo smrznutim prehrambenim proizvodima: budući da te tekućine stoga moraju biti dovoljno inertne da na prehrambene proizvode ne prenesu bilo koje

⁽¹⁾ SL C 175, 15.7.1985., str. 296. i SL C 12, 16.1.1989.⁽²⁾ SL C 104, 25.4.1985., str. 17.

sastojke u količinama koje bi mogle stvoriti opasnost za zdravlje ljudi ili dovesti do neprihvatljive promjene u sastavu hrane, ili pogoršati njihova senzorska svojstva;

budući da je za ostvarenje ovog cilja potrebno donijeti popis tih tvari i utvrditi kriterije za njihovu čistoću te uvjete za njihovu upotrebu;

budući da brzo smrznuta hrana namijenjena za krajnjeg potrošača te za restorane, bolnice, kantine i ostale slične objekte javne prehrane podliježu, što se tiče etiketiranja, pravilima utvrđenim u Direktivi Vijeća 79/112/EEZ od 18. prosinca 1978. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na označivanje, predstavljanje i oglašavanje hrane za prodaju krajnjem potrošaču⁽¹⁾, a kako je zadnje izmijenjena Direktivom 86/197/EEZ⁽²⁾; budući da ova Direktiva treba stoga samo utvrditi pojedinosti koje su specifične za brzo smrznutu hranu;

budući da je radi olakšanja trgovine potrebno također usvojiti pravila za etiketiranje brzo smrznute hrane koji nisu u smrznutom stanju namijenjeni za opskrbu krajnjeg potrošača ili restorana, bolnica, kantina i ostalih sličnih objekata javne prehrane;

budući da, radi pojednostavnjenja i ubrzanja postupka, Komisiji treba biti dodijeljena zadaća usvajanja provedbenih mjera tehničke naravi;

budući da je u svim slučajevima u kojima Vijeće ovlasti Komisiju da provede pravila utvrđena za hranu potrebno utvrditi postupak kojim se uspostavlja bliska suradnja između država članica i Komisije unutar Stalnog odbora za hranu koji je osnovan Odlukom Vijeća 69/414/EEZ⁽³⁾,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

1. Ova Direktiva primjenjuje se na brzo smrznutu hranu namijenjenu prehrani ljudi, dalje u tekstu „brzo smrznuta hrana“,

2. Za potrebe ove Direktive izraz „brzo smrznuta hrana“ znači hrana

— koja je bila podvrgnuta odgovarajućem postupku zamrzavanja poznatom kao „brzo zamrzavanje“ pri čemu se zona maksimalne kristalizacije prelazi što brže, ovisno o vrsti proizvoda, a dobivena temperatura proizvoda (nakon termalne stabilizacije) kontinuirano se održava na razini od -18°C ili nižoj u svim točkama, i

— koji se prodaju na način koji ukazuje da imaju to svojstvo.

⁽¹⁾ SL L 33, 8.2.1979., str. 1.

⁽²⁾ SL L 144, 29.5.1986., str. 38.

⁽³⁾ SL L 291, 19.11.1969., str. 9.

Za potrebe ove Direktive sladoled i njemu slični jestivi ledeni proizvodi ne smatraju se brzo smrznutom hranom.

3. Ova Direktiva primjenjuje se ne dovodeći u pitanje odredbe Zajednice u vezi sa:

(a) zajedničkom organizacijom tržišta u sektorima poljoprivrede i ribarstva;

(b) veterinarskom higijenom.

Članak 2.

Samo proizvodi definirani u članku 1. stavku 2. mogu nositi nazive predviđene člancima 8. i 9.

Članak 3.

1. Sirovine upotrijebljene u proizvodnji brzo smrznute hrane moraju biti dobre, izvorne i utržive kakvoće te potrebnog stupnja svježine.

2. Priprema i brzo zamrzavanje hrane moraju se obaviti odmah, upotrebom odgovarajuće tehničke opreme kako bi se kemijske, biokemijske i mikrobiološke promjene ograničile na minimum.

Članak 4.

Dopušteni kriogeni mediji, uz izuzeće svih ostalih, za upotrebu u izravnom kontaktu s brzo smrznutom hranom jesu:

— zrak,

— dušik,

— ugljični dioksid.

Iznimno od odredaba prvog stavka, države članice mogu do 31. prosinca 1992. zadržati nacionalno zakonodavstvo koje dopušta uporabu diklorodifloro metana (R 12) kao kriogenog medija.

Kriteriji čistoće kojima ovi kriogeni mediji trebaju udovoljiti određuje se, koliko je potrebno, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 12.

Članak 5.

1. Temperatura brzo smrznute hrane mora biti stabilna i održavana, u svim točkama proizvoda, na razini od -18°C ili nižoj, uz moguće kratke fluktuacije najviše od najviše 3°C tijekom prijevoza.

2. Međutim, odstupanja u temperaturi proizvoda u skladu s dobrom praksom uskladištenja i distribucije dozvoljena su tijekom lokalne distribucije i u izlozima maloprodajnih dućana pod sljedećim uvjetima:

- (a) ova odstupanja neće premašivati 3 °C;
- (b) ona, međutim, mogu doseći 6 °C u izlozima maloprodajnih dućana, ako i u mjeri u kojoj to odluče države članice. U tom slučaju države članice odabiru temperaturu ovisno o rotaciji zalih ili rotaciji proizvoda u maloprodaji. One obavješćuju Komisiju o poduzetim mjerama i o razlozima za te mjere.

Komisija preispituje odstupanje predviđeno prethodnom točkom ovisno o tehničkom razvoju te ako je potrebno podnosi prijedloge Komisiji prije 1. siječnja 1993.

3. U razdoblju od osam godina od obavijesti o ovoj Direktivi, države članice mogu za lokalnu distribuciju dozvoliti odstupanja do 6 °C.

Članak 6.

1. Države članice će:

- (a) osigurati da je oprema upotrijebljena za brzo zamrzavanje, uskladištenje, prijevoz, lokalnu distribuciju i u izlozima maloprodajnih dućana takva da poštovanje zahtjeva ove Direktive može biti zajamčeno;
  - (b) obavljati nasumične službene provjere temperature brzo smrznute hrane.
2. Države članice neće zahtijevati da, prije ili tijekom prodaje brzo smrznute hrane, poštovanje odredaba iz stavka 1. bude potvrđeno službenom potvrdom.

Članak 7.

Brzo smrznuta hrana namijenjena za opskrbu krajnjeg potrošača proizvođač ili pakirer mora upakirati u odgovarajuće unutarnje pakovanje koje štiti proizvode od mikroba ili ostalih oblika vanjskog zagađenja te od sušenja.

Članak 8.

1. Direktiva 79/112/EEZ primjenjuje se na proizvode obuhvaćene ovom Direktivom koji su bez daljnje prerade namijenjeni za opskrbu krajnjeg potrošača te restorana, bolnica, kantina i ostalih sličnih objekata javne prehrane pod sljedećim uvjetima:

- (a) jedan od ili nekoliko sljedećih izraza dodaje se prodajnom nazivu:

na danskom: „dybfrossen”,

na njemačkom: „tiefgefroren” ili Tiefkuehlkost” ili „tiefgekuehlt” ili „gefrostet”,

na španjolskom: „ultracongelado” ili „congelado rapidamente”,

na grčkom: „vaqeias kaapszxis tacheias zperkatepszgena”,

na engleskom: „quick-frozen”,

na francuskom: „surgelé”,

na talijanskom: „surgelato”,

na nizozemskom: „diepvries”,

na portugalskom: „ultracongelado”;

- (b) uz datum minimalnog roka trajanja, moraju biti naznačeni i razdoblje tijekom kojega kupac može čuvati brzo smrznute proizvode te temperatura uskladištenja i/ili vrsta opreme potrebne za uskladištenje;
- (c) etiketa sve brzo smrznute hrane mora obuhvaćati referencu iz koje je moguće utvrditi seriju;
- (d) etiketa sve brzo smrznute hrane mora sadržavati jasnu poruku u smislu „ne ponovno zamrzavati nakon odmrzavanja”.

Članak 9.

1. Etiketa proizvoda definiranih u članku 1. stavku 2. koji nisu namijenjeni za prodaju krajnjem potrošaču ili restoranima, bolnicama, kantinama i ostalim sličnim objektima javne prehrane sadržava samo sljedeće obvezne pojedinosti:

- (a) prodajni naziv proizvoda dopunjen u skladu s člankom 8. stavkom 1., točka (a) ove Direktive;
- (b) neto količinu iskazanu u jedinicama mase;
- (c) referencu koja omogućuje utvrđivanje serije;
- (d) ime ili naziv tvrtke i adresu proizvođača ili pakirera, odnosno prodavača s poslovnim nastanom u Zajednici.

2. Pojedinosti predviđene stavkom 1. pojavljuju se na pakovanju, spremniku ili omotu, odnosno na njima priloženoj etiketi.

3. Ovaj članak neće utjecati na bilo koje mjeriteljske odredbe Zajednice koje su detaljnije ili sveobuhvatnije.

Članak 10.

Države članice ne smiju, zbog razloga povezanih s njihovim proizvodnim specifikacijama, predstavljanjem ili označivanjem,

zabrani ili ograničiti prodaju bilo kojeg proizvoda definiranog u članku 1. stavku 2. koji zadovoljava ovu Direktivu te mjere poduzete za njezinu primjenu.

Članak 11.

Postupci uzimanja uzoraka brzo smrznute hrane, postupci za nadziranje njihove temperature i za nadziranje temperatura u prijevoznim sredstvima te skladištima i uskladištenju određeni su u skladu s postupkom utvrđenim u članku 12. prije isteka razdoblja od 24 mjeseca od obavijesti o ovoj Direktivi.

Članak 12.

1. Kod pozivanja na postupak predviđen ovim člankom, pitanje Stalnom odboru za hranu, dalje u tekstu „Odboru“, upućuje njegov predsjednik, koji djeluje na vlastitu inicijativu ili na zahtjev predstavnika države članice.

2. Predstavnik Komisije podnosi odboru nacrt mjera koje trebaju biti usvojene. Odbor svoje mišljenje o nacrtu dostavlja u razdoblju koje predsjednik odredi uzimajući u obzir žurnost pitanja. Odbor donosi odluku kvalificiranom većinom kako je utvrđeno u članku 148. stavku 2. Ugovora. Predsjednik neće glasovati.

3. (a) Komisija usvaja predložene mjere kad su one u skladu s mišljenjem Odbora;
- (b) kad predložene mjere nisu u skladu s mišljenjem Odbora ili kad mišljenje nije dostavljeno, Komisija Vijeću odmah podnosi prijedlog o mjerama koje trebaju biti poduzete. Vijeće djeluje u skladu s kvalificiranom većinom;

- (c) ako, po isteku razdoblja od tri mjeseca od datuma kad je pred njega izneseno pitanje Vijeće nije poduzelo nijednu mjeru, Komisija usvaja predložene mjere.

Članak 13.

1. Države članice poduzimaju mjere potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. O tome odmah obavješćuju Komisiju. Poduzete mjere će:

- najduže 18 mjeseci nakon obavijesti ⁽¹⁾ o Direktivi dozvoliti trgovinu proizvodima koji zadovoljavaju ovu Direktivu,
- najkasnije 24 mjeseca nakon obavijesti o Direktivi zabraniti trgovinu proizvodima koji ne zadovoljavaju ovu Direktivu.

2. U pogledu izloga maloprodajnih dućana, države članice mogu u razdoblju od osam godina od obavijesti o ovoj Direktivi zadržati prava koja se primjenjuju na dan stupanja na snagu ove Direktive.

U tom slučaju države članice obavješćuju Komisiju, navodeći razloge za svoju odluku.

Članak 14.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. prosinca 1988.

Za Vijeće
Predsjednik
V. PAPANDREOU

⁽¹⁾ Države članice obavještene su o ovoj Direktivi 10. siječnja 1989.